

ปัจจัยทำนายความต่อเนื่องสม่ำเสมอในการรับประทานยาต้านไวรัสในเด็กที่ติดเชื้อเอชไอวี

PREDICTORS OF ADHERENCE TO ANTIRETROVIRAL MEDICATION IN CHILDREN WITH HIV INFECTION

มลฤดี ยืนยาว 5036749 NSPN/ M

พช.ม. (การพยาบาลเด็ก)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: วัลยา ธรรมพนิชวัฒน์, Ph.D. (NURSING), อภาภวรรณ หนูคง, Ph.D. (NURSING)

บทคัดย่อ

ความต่อเนื่องสม่ำเสมอในการรับประทานยาต้านไวรัส มีความสำคัญในการรักษาโรคติดเชื้อเอชไอวี หากผู้ป่วยรับประทานยาไม่ต่อเนื่องสม่ำเสมออาจส่งผลให้เกิดเชื้อดื้อยาการดำเนินของโรคเร็วขึ้นและเสียชีวิตลง การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความต่อเนื่องสม่ำเสมอในการรับประทานยาต้านไวรัสในเด็กที่ติดเชื้อเอชไอวี และ 2) ศึกษาอำนาจการทำนายของความรู้เกี่ยวกับยาต้านไวรัส สิ่งช่วยเตือนความจำ และอาการซึมเศร้าของเด็ก และรายได้ของครอบครัว ต่อความต่อเนื่องสม่ำเสมอในการรับประทานยาต้านไวรัสในเด็กที่ติดเชื้อเอชไอวี กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กที่ติดเชื้อเอชไอวี อายุ 7-15 ปี ที่ได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัส และมารับบริการที่คลินิกโรคติดเชื้อ แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา โรงพยาบาลชัยภูมิ โรงพยาบาลบุรีรัมย์ และโรงพยาบาลสุรินทร์ จำนวน 132 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) และสถิติการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression)

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 97.7) รับประทานยาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอมากกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 95 ความรู้เกี่ยวกับยาต้านไวรัสเพียงตัวเดียว ที่สามารถทำนายความต่อเนื่องสม่ำเสมอในการรับประทานยาต้านไวรัสได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = .048$) โดยกลุ่มที่มีความรู้มากเกี่ยวกับยาต้านไวรัส จะมีความต่อเนื่องสม่ำเสมอในการรับประทานยาเป็น 2.372 เท่าของกลุ่มที่มีความรู้เกี่ยวกับยาต้านไวรัส การวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับยาต้านไวรัสแก่เด็กที่ติดเชื้อเอชไอวี และเน้นย้ำให้เด็กทราบว่าถึงแม้ว่าการรับประทานยาจะทำให้ร่างกายแข็งแรง ก็ไม่ควรหยุดรับประทานยา เพราะจะทำให้เชื้อมีการดื้อยา ภูมิคุ้มกันของร่างกายลดลงและเกิดการเจ็บป่วยง่าย

คำสำคัญ: ความต่อเนื่องสม่ำเสมอในการรับประทานยาต้านไวรัส/ เด็กที่ติดเชื้อเอชไอวี/
ความรู้เกี่ยวกับยาต้านไวรัส

PREDICTORS OF ADHERENCE TO ANTIRETROVIRAL MEDICATION IN CHILDREN WITH HIV INFECTION

MONRUDEE YUENYAW 5036749 NSPN/ M

M.N.S. (PEDIATRIC NURSING)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: WANLAYA THAMPANICHAWAT, Ph.D. (NURSING), APAWAN NOOKONG, Ph.D. (NURSING)

ABSTRACT

Medication adherence is the most important goal of treatment for HIV infection. Non-adherence to therapy may increase the risk of drug-resistance as well as the risk of disease progression and death. The aims of this study were to explore medication adherence among children with HIV infection and to determine the predictive factors for medication adherence among children with HIV infection. Participants were 132 children with HIV infection who were 7-15 years old and came to receive antiretroviral treatment at the infectious disease clinics in Maharat Nakhon Rachasima hospital, Surin hospital, Buriram hospital, and Chaiyaphum hospital. Data were collected by interviews and questionnaires. Descriptive statistics and logistic regression were used for data analysis.

The findings revealed that most participants (97.7%) had good medication adherence ($\geq 95\%$). Knowledge about antiretroviral medication was the only significant predictor of medication adherence in children with HIV infection ($p=.048$). Children with more knowledge about antiretroviral medication better adhered to antiretroviral medication (2.372 times) than those with less knowledge about antiretroviral medication. It is suggested that an educational program should be developed to enhance knowledge about antiretroviral medication, that taking antiretroviral medication will make their healthy, and stopping medications may increase the risk of drug-resistance and failure of the immune system, thus making them susceptible to illness.

KEY WORDS: MEDICATION ADHERENCE/ CHILDREN WITH HIV INFECTION / KNOWLEDGE ABOUT ANTIRETROVIRAL MEDICATION

142 pages